

سخن سردبیر

همت‌اله رورده^{۱*}

^۱ سردبیر نشریه علمی برنامه‌ریزی و توسعه گردشگری؛ دانشیار جغرافیا- جغرافیای طبیعی دانشگاه مازندران.

* نویسنده مسئول: همت‌اله رورده
آدرس: دانشگاه مازندران.

ایمیل: h.roradeh@umz.ac.ir
تلفن: ۰۱۱۳۵۳۰۳۰۰۰

به مناسبت انتشار شماره ۴۸م، اولین شماره از سال ۱۴۰۳، چند سطری با مخاطبان نشریه در میان گذاشته می‌شود:

خداوند را شاکریم که با عنایت ایشان و همراهی و حمایت مسئولان و دست‌اندرکاران مربوطه در دانشگاه مازندران، اعضای محترم هیئت تحریریه و پژوهشگران حوزه‌ی گردشگری، توفیقی دست داد تا پس از طی مراحل مختلف و پیگیری‌های فراوان، به ویژه از سوی مدیر مسئول محترم و نیز مدیر اجرایی محترم نشریه، از "پاییز سال ۱۴۰۱ تا بهار سال ۱۴۰۳"، تحت مدیریت جدید، هفت شماره از نشریه که حاوی جدیدترین یافته‌های پژوهشگران حوزه‌ی گردشگری در سطح کشور است را تقدیم علاقمندان به این حوزه نماییم.

شایان ذکر است در طی مدت مذکور، علاوه بر نظام‌مند شدن فرآیند "دریافت-ارزیابی-انتشار" مقالات، نشریه‌ی علمی برنامه‌ریزی و توسعه‌ی گردشگری توانست در آخرین ارزیابی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) -دی ماه سال ۱۴۰۲- حائز رتبه‌ی (Q1) در حوزه‌ی موضوعی علوم اجتماعی و رتبه‌ی (Q1) در حوزه‌ی موضوعی کسب و کار، مدیریت و حسابداری، با ضریب تأثیر ۰,۹۲۷ شود. همچنین، بر اساس آخرین ارزیابی دفتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی امور پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، این نشریه موفق به کسب رتبه (الف) گردیده است که مجدداً، از همه‌ی نامبردگان بالا، کمال تشکر و قدردانی را دارم.

سخن سردبیر را با بیان این نکته پی می‌گیرم که رویکرد اصلی "نشریه برنامه‌ریزی و توسعه گردشگری" در سال ۱۴۰۳ و کمی بعد از آن، "اصیل و بدیع"، "میان‌رشته‌ای"، "موضوع محور"، "مسئله‌محور" و "بین‌المللی" بودن، شدن و ماندن به معنای واقع کلمه است. نشریه و ارکان آن، سعی دارند با همکاری اندیشمندان گروه‌های مختلف علمی و دانشگاهی، مقالات علمی-پژوهشی به صورت مستمر انتشار یافته و در فضایی میان‌رشته‌ای و بین‌المللی و در عین حال علمی و مسئله‌محور، مسائل مربوط به یکی از مهم‌ترین ظرفیت‌های جامعه‌ی ایران (چه از نظر طبیعی و چه از نظر فرهنگی-اجتماعی) را مورد واکاوی علمی و تأملات عالمانه قرار دهند. در باب رویکردهای بالا، می‌توان خاطر نشان کرد:

- **اصیل و بدیع بودن:** تاکنون سعی شده است که شرایط و ضوابط ناظر به این رویکرد، تنظیم و در قالب "شیوه‌نامه‌ی نگارش و گزارش" در سامانه‌ی نشریه در بخش راهنمای نویسندگان، به آگاهی عموم پژوهشگران عزیز رسانده شود. به علاوه، در پرسشنامه‌ی داوری و ثبت نظرات داوران، بیشترین امتیاز برای یک مقاله برای مقوله‌ی "نوآوری و دانش‌افزایی" آن مقاله در نظر گرفته شده است. همچنین، الزامی نمودن بارگذاری گزارش مشابهت‌یابی مقاله (در هنگام ارسال مقاله) و تعیین میزان آن تا سقف ۱۰٪ از اقدامات دیگر این رویکرد بوده است (در اکثر نشریات این حوزه، ۱۵٪ و بیشتر است). خوشبختانه با همراهی پژوهشگران و نویسندگان محترم و ارتقای کیفیت مقالات، این موارد تثبیت شده است.
- **میان‌رشته‌ای بودن:** با توجه به اهمیت این مولفه، تلاش گردید این مورد در ابتدا در بالاترین سطح نشریه، یعنی چیدمان و حضور اساتید با تخصص‌های متنوع در هیئت تحریریه، کاربردی شود. همچنین، مطابق سیاست‌گذاری نشریه، مقرر گردید، مقالاتی در اولویت قرار گیرند که هم به لحاظ موضوعی و هم به لحاظ مشارکت پژوهشگران، چندحوزه‌ای و بین‌رشته‌ای باشند. به علاوه، تلاش شد که در فرآیند ارزیابی مقالات، تعیین دبیران تخصصی و داوران، بر اساس نیاز هر مقاله، از حوزه‌های تخصصی مختلف و متنوع استفاده شود.
- **موضوع‌محور بودن و مسئله‌محور شدن:** مسئله، همان پرسشی است که تاکنون به آن پاسخ علمی-پژوهشی داده نشده یا پاسخ بسنده برای آن ارائه نشده است. هر چند، پژوهش موضوع‌محور، پیش‌درآمدی بر پژوهش مسئله‌محور است، امّا، مخاطبان عزیز نیک واقفند که آن نوع از پژوهش به تولید علم، نوآوری و تصمیم‌سازی-تصمیم‌گیری منتهی می‌شود که مسئله‌محور باشد. در حال حاضر، در راستای سیاست‌های کلی-بخشی نظام و مبتنی بر ظرفیت‌های کشور در حوزه‌ی گردشگری، نیازمند پژوهش‌های مسئله‌محور در ابعاد سه‌گانه‌ی آن (پژوهش بنیادی، راهبردی و کاربردی) می‌باشیم. اکنون بر اساس رویکرد مسئله‌محوری، اولویت پذیرش در نشریه، با مقالات و پژوهش‌هایی است که نسبتی بنیادین با حل مسئله یا مشکل (در سطوح دانش، فرد-جامعه، حاکمیت و غیره) در گردشگری کشور دارند. خوشبختانه این مورد نیز در نشریه، در حال ارتقا و رسیدن به مرحله‌ی تثبیت است.

• **بین‌المللی شدن:** مطابق مطالبی که در شماره ۴۲ (پاییز ۱۴۰۱) در **سخن سردبیر** بر آن تاکید شد، در دنیای جهانی‌شده‌ی علم و پژوهش، جهانی‌شدن و جهانی‌سازی، دستیابی به سطوح استاندارد بین‌المللی، نمایه شدن در پایگاه‌های معتبر خارجی و انتشار مقاله به زبان انگلیسی، در دستور کار نشریه قرار گرفته است. اگرچه در این مدت کوتاه، روند دریافت مقالات پرمایه‌ی پژوهشگران و اندیشمندان فرهیخته، با رشدی چشمگیر روبه‌رو بوده، اما حرکت در مسیر بین‌المللی شدن، بدون مشارکت فزاینده‌ی پژوهشگران دارای شبکه‌ی ارتباطی بین‌المللی امکان‌پذیر نیست. مسئله‌ی بین‌المللی شدن از همان آغاز فعالیت مدیریت جدید نشریه در دستور کار قرار گرفته و در حال حاضر، مراحل همپوندسازی و تشکیل شبکه‌ی همکاری بین‌المللی خود را می‌پیماید.

در انتها، از این که فرصتی دوباره دست داد تا به بهانه‌ی انتشار شماره‌ی جدید، با مخاطبان و پژوهشگران گرانمایه به گفتگو بپردازم، خداوند بزرگ را شاکرم و از همه‌ی پژوهشگران و اندیشمندان گرامی درخواست دارم تا نشریه و ارکان آن را در جهت تثبیت و دستیابی به رویکردهای مذکور یاری رسانند. همچنین لازم می‌بینم که از حمایت‌های مدیران، فعالان و دست‌اندرکاران دانشگاه مازندران به ویژه در بخش معاونت پژوهش و فناوری، تلاش‌های بی‌شائبه و مستمر جناب آقای دکتر صادق صالحی (مدیرمسئول محترم) و تمام ارکان و اعضای هیئت تحریریه گرامی و نیز پژوهشگرانی که بی‌منت و دستمزد، دستاوردهای گرانبه‌ای خود را جهت ارزیابی و انتشار در اختیار نشریه قرار دادند، تشکر و قدردانی نمایم. توفیق روزافزون همه‌ی شما عزیزان را از خداوند منان مسئلت دارم.

با تشکر

همت‌اله رورده (سردبیر فصلنامه)